

UDK: UDK: 616.45-013:6164.2:008.13

SANOAT KORXONALARIDA MOLİYAVIY RESURLAR ORQALI MOLIYAVIY XATARLARNI ANIQLASH

Muradov Botir Xayat

Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti Neft va gaz fakulteti.

“Sanoat iqtisodiyoti va menejmenti” kafedrasi (DSc) mustaqil izlanuvchisi

shaklaser@gmail.com

ORCID: 0000-0001-8138-0073

Annotatsiya: Ushbu maqolada moliyaviy texnologiya va moliyaviy risklar tushunchalari, raqamli iqtisodiyotda moliyaviy texnologiyaning ahamiyati muhokama qilinadi. Moliyaviy risklarni moliyaviy risklar orqali bartaraf etish bo'yicha tavsiyalar berilgan.

Kalit soʻzlar: Moliyaviy texnologiya, raqamli iqtisodiyot, moliyaviy risklar, innovatsiyalar, xavfni boshqarish, raqamli moliya, barqaror rivojlanish.

ВЫЯВЛЕНИЕ ФИНАНСОВЫХ РИСКОВ ЧЕРЕЗ ФИНАНСОВЫЕ РЕСУРСЫ НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Мурадов Ботир Хаят

Ташкентского государственного технического университета имени Ислама

Каримова. Факультет нефти и газа. независимый соискатель (DSc)

кафедры "Промышленная экономика и менеджмент".

shaklaser@gmail.com

ORCID: 0000-0001-8138-0073

Аннотация: В этой статье обсуждаются концепции финансовых технологий и финансовых рисков, а также важность финансовых технологий в цифровой экономике. Даны рекомендации по преодолению финансовых рисков за счет самих финансовых рисков.

Ключевые слова: Финансовые технологии, Цифровая экономика, финансовые риски, инновации, управление рисками, цифровые финансы, устойчивое развитие.

IDENTIFICATION OF FINANCIAL RISKS THROUGH FINANCIAL RESOURCES IN INDUSTRIAL ENTERPRISES

Muradov Botir Khayat

Tashkent State Technical University named after Islam Karimov Faculty of Oil and gas, independent researcher (DSc) at the department of "Industrial economics and management".

shaklaser@gmail.com

ORCID: 0000-0001-8138-0073

Annotation. This article discusses the concepts of financial technology and financial risks, as well as the importance of financial technology in the digital economy. Recommendations on overcoming financial risks at the expense of financial risks are given.

Key words: Financial technologies, Digital economy, financial risks, innovation, risk management, digital finance, sustainable development.

Butun jahonda elektron tizim ishlab chiqilib va raqamli texnologiyalarning asosiy hissasi iqtisodiyot rivoji uchun ulkan qo'shmoqda. Axborot texnologiyalarining rivojlanishi tufayli ko'pgina korxonalarning moliyaviy va pul tizimi o'zgarib boshladi. Masalan, naqd to'lovlardan naqd pulsiz onlayn to'lovlarga faol o'tish; banklar yoki mikromoliya tashkilotlari tomonidan berilgan kreditlardan onlayn platformalar orqali boshqa shaxslardan qarz olish qadar. Moliyaviy texnologiyalarning paydo bo'lishi mumkin bo'lgan omillarni ishlab chiqarish uchun qo'l keladi. Moliyaviy omillarni ta'minlash risklarni boshqarishning foydasi, energiya vositalarini ko'paytirish va quvvatlar bilan ishlashning ishonchligini ta'minlashni talab qiladi. Bundan foydalanish, mahsulotni qo'llab-quvvatlashni qo'llab-quvvatlash ta'limoti o'tkazish va tahlil qilish risklarni identifikatsiya qilish va

boshqarish jarayonlarini juda muhim baholash aytilishimiz mumkin. Bizning fikrimizcha metodologiyada guruhlash, qiyosiy tahlil va nazariyalashtirish usullari qo'llanib ilmiy asosini xalqaro standartlar va me'yoriy hujjatlar, materiallari izlanish olin borildi va moliyaviy texnologiyalar (FinTech) sohalaridan dunyoning eng tez rivojlanayotgan biriga aylandi. Blokcheyn va sun'iy intel kabi yangi texnologiyalarning rivojlanishi bilan moliyaviy sektorni o'zlashtirish va samaradorlikni oshirish uchun yangi imkoniyatlarga ega bo'lmoqda. Ushba maqolada biz moliyaviy qanday yangi texnologiya qo'llanilayotgani va xavflarni qanday bartaraf etishni ko'rib chiqamiz. Moliyaviy texnologiya yordam va texnologiya chorrahasida dinamik sektorlari segmentdir. Unda texnologiyali startlar va bozorning yangi ishtirokchilari hozirda an'anaviy yangilanishlarni keltirib chiqaradigan mahsulotlarni taqdim etilmoqda. Moliyaviy texnologiya segmenti tez rivojlanib, an'anaviy qiymat zanjiridagi mahsulotlarning oddiy tartibini buzadi. Yuqoridagi olimlar olib borilgan asoslab texnologiyaning nazariy va uslubiy masalalariga bag'ishlangan bo'lib, ularda texnologiyani ishlab chiqarishning faqat ayrim darajalari va yo'nalishlari ko'rib chiqildi. Buning uchun hujjatlar ishlarida texnologiyani ta'minlash jarayoni va ular orqali risklarni bartaraf etish yo'llari bilan bog'liq real amaliy masalalar ko'rib chiqilmagan. Fininqtech yoki yordam ishlab biz yordam ko'rsatish uslubimizda. qanday, har qanday boshqa soha, fintech ham o'ziga xos kasallik va muammolarga duch keladi. Yangi texnologiyalardan foydalanish, yangiliklarga moslashtirish chora-tadbirlarini amalga oshirishni talab qiladi hamda moliyaviy texnologiyalarni yaxshilash sanaot qorhonalarini iqtisodiy barqarorligi uchun zarur hamda ma'lumotlarni innovatsiyalarni amalga oshirish, yordam va rivojlantirishni yaxshilash, ma'lumotlarni yaxshilash. texnologiyalarga ko'ra texnologiyaga sabab bor: Birinchi sababi avtomatlashtirish va avtomatiklashtirish. Moliyaviy texnologiya, ishlab chiqarishni avtomatiklashtirish yoki avtomatlashtirish vositasi. Bu jarayonlarni avtomatlashtirish institutlari uchun vaqt va resurslarni saqlashda yordam beradi. Ikkinchi sabab ma'lumotlar tahlili.

Moliyaviy sohada yetarli ma'lumotlar mavjud bo'lishi va ularni tahlil qilish, tendentsiyalarni, risklarni aniqlash va strategik qarorlar qabul qilishda yordam beradi. Uchinchi sabab. Moliyaviy ta'sirini ta'minlash mumkin bo'lgan ta'sir etuvchi ta'sirga ega bo'lgan taklifni yuqori darajada bo'lishi mumkin. To'rtinchi sabab innovatsiyalar. Moliyaviy texnologiyalar, yangi taklif va quvvatni oshirish va etishtirish yordam beradi. Beshinchi sababi ishonchlilik va ishonchli hisob-kitob Moliyaviy texnologiya, xavfni ishonchli boshqarish, risklarni tahlil qilish va ishonchlilikni saqlash uchun yordam beradi. Fintech kompaniyalari nazorati ostida ma'lumotlar bilan shug'ullanadi va bu ularning kiberjinoyatchilar uchun jozibador yaratishga aylantiradi. Mijozlar ma'lumotlari va tranzaktsiyalarini himoya qilish uchun kiberxavfsizlik, xavfsizlikni ta'minlash juda muhim ammo bu doimiy ravishda davom etib, saqlab qolish mumkin. Uchinchidan, qabul qilishning ishonchi va qabul qilinishi. Moliya sanoatda ishonch va fintech kompaniyalari mumkin bo'lgan ishonch bilan ishonchni zararda ko'pincha tezga duch keladi. Ushshshshshshni uzilish va fintech mahsulotlari va xizmatlarini keng qo'llashni rag' saqlash muhim to'siq bo'lishi mumkin. Fintech startaplarini ko'pincha o'z vaqtida ishlab chiqarishni va vaqt o'tishi bilan o'zgartirishni ta'minlash muammosiga duch kelishadi. Moliyaviy ta'minlash va rentabellikni ta'minlagan holda tez kengayishni boshqarish fintech kompaniyalari uchun nozik muvozanatlash harakati bo'lishi. Xulosamizda sanoat korhonalarida iqtisodning rivojlanishida moliyaviy texnologiyalar, institutlar va yordamga yordam risklarni boshqarishda katta yordam beradi. Bu texnologiya tahlil qilish, monitoring qilish, ma'lumotlar tahlili, avtomatlashtirilgan qaror qabul qilish va boshqa usullarni boshqarishni ta'minlash. ishlab chiqarish va takliflar texnologiyadan yuqori natijalarga erishish. Moliyaviy texnologiya (fintech) orqali risklarni bartaraf etish uchun usullarni yo'q qilish mumkin: 1. Avvalgi ma'lumotlar tahliliga baholardan sayohat. Moliyaviy tadqiqot texnologiyalari ma'lumotlar tahlilini o'rganish va ma'lumotlar ustida ishlash imkonini beradi. Bu, potsial risklarni avvaldan va ularga ruxsat berishga yordam

beradi. 2. Ma'lumotlar tahlili va monitoringi. Ma'lumotlar analitik vositalarni qo'llab-quvvatlash vositalarini o'z ichiga oladi. 3. Avtomatlashtirilgan riskni boshqarish. Avtomatlashtirilgan risklarni ishlatish, yordam vositalari risklarni avtomatik ravishda boshqarish, boshqarish va boshqarish mumkin bo'ladi. Bu, risklarga tezroq reaksiya ko'rish va zararlarini minimallashtirish yordam beradi. 4. Qo'llab-quvvatlash tizimlari. Moliyaviy texnologiyalar orqali risklarni bartaraf etishda, kiber kasalliklarni ta' va ma'lumotlarni himoya qilish uchun kuchli qo'llab-quvvatlash tizimlaridan ko'chirish juda oson. 5. Tosh taqdimotlar bilan ishbilarmonlik. Toshqin taqdimotlar va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish xizmatlari bilan hamkorlik qilish orqali, o'z mahsulotlarini ishlab chiqarishni mumkin. 6. Ma'lumotlarni himoyalash va shaxsiylik. sog'liqlarning shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish, ma'lumotlarni shifrlash va ma'lumotlarga rioya qilish texnologiyalar orqali risklarni da muhim ma'lumotlar ega. Dasturlashga asoslangan kelajak texnologiyalaridan foydalangan holda mexanizmlarni birgalikda boshqarish sanoat sektorining raqamli transformatsiyasining asosiy elementiga aylanadi. Davlat, biznes va ta'lim tizimining tizimli yondashuvi va qo'llab-quvvatlashi bilan ushbu yondashuv barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashga, korxonalarning raqobatbardoshligini oshirishga va global raqamli iqtisodiyot sharoitida milliy sanoatning strategik rivojlanishini ta'minlashga qodir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2030-yilgacha bo'lgan davrda O'zbekiston Respublikasining Atrof muhitni muhofaza qilish Konsepsiyasi" to'g'risidagi 2019-yil 30-oktabrdagi PF-5863-sonli Farmoni. <https://lex.uz/docs/-4574008>
2. Максудова Ш.Я. Развитие и размещение машиностроительного комплекса Узбекской ССР с учетом экологических факторов [Текст]: автореф. дис. ...канд. экон. наук: 08.00.04; №176. Академия наук Узбекской ССР Совет по изучению производительных сил (Ташкент). - Ташкент, 1991. – с.

<http://www.dslib.net/economika-regionov/razvitie-i-razmewenie-mashinostroitelnogo-kompleksa-uzbekskoj-ssr-s-uchetom.html>

3. Шарипов К.А. Стратегия сравнительного анализа развития промышленного предприятия. ICFNDS 21: Труды 5-й Международной конференции по будущим сетям и распределенным системам, Декабрь 2021 г. <https://doi.org/10.1145/3508072.3508122>

4. Murodov B.X., Sharipov K.A. Ko'mir sanoati korxonalarini rivojlantirishning zamonaviy xolati va ularga tasir etuvchi omillar. 2022/4/12. том 1. IIIIV-shuba. Страницы 292-295. Andijon.wtwinrar And MII, 2022. 6576.

5. Murodov B.X., Sharipov K.A. Ko'mir sanoati korxonalarini rivojlantirishning tashkiliy iqtisodiy mexanizmlarining samaradordik ko'rsatkichlari va ularni baholash. 2022/4/22. proceedings of the conference II-international scientific and scientific-technical conference «problems and prospects of innovative technique and technology in agri-food chain» Part 2. Страницы 554.

6. Murodov B.X., Sharipov K.A. Makro va mikroiqtisodiy sektor ekologiyani rivojlantirishga hissa qo'shadigan korxonalarni iqtisodiy tashkil etishning asosiy mexanizmlaridan biridir. "Роль инновационных методов и технологий в обеспечении экологической устойчивости" международный научный и научнотехнический собрание. Том-1. Страница 161. 2022/9/11. Ташкент.

7. Алимукхамедова Н.Б. Детерминанты развития бизнеса: важность микрофинансирования для стартапов. Международная конференция по бизнесу и технологиям, 2021 г.

8. Мурадов Б.Х. Технические направления в промышленных аспектах в экономической грамотности для повышения потенциала молодежи в узбекистане для научных исследований. Electron ilmiy jurnal: Research and education, 4(3), 69-76, issn: 2181-3191, 2025. <https://zenodo.org/records/1516442>.

9. Мурадов Б.Х. Зарубежный опыт конкурентоспособность региональной экономики и перспективы национальных топливно-

энергетических секторов-потребителей в угольной промышленности.
International scientific journal "Interpretation and researches" 2025.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.14601115>.

10. Мурадов Б.Х. Еқилғи-энергетика тармоқлари саноати корхоналарининг рақамлаштириш ва ташкилий-иқтисодий механизмларини ривожланишининг такомиллаштириш «саноат 5» даражасида. International conference on developments in education sciencesand humanities, canada. 2022 y.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.6913315>.